

Anne Illemann Christensen
Heidi Amalie Rosendahl Jensen
Ola Ekholm
Michael Davidsen

Materiale og metode

Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2017

Kolofon

Materiale og metode. Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2017

Anne Illemann Christensen
Heidi Amalie Rosendahl Jensen
Ola Ekholm
Michael Davidsen

Copyright © 2018
Statens Institut for Folkesundhed,
SDU

Uddrag, herunder figurer og tabeller,
er tilladt mod tydelig gengivelse. Skrifter, der omtaler,
anmelder, citerer eller henviser til nærværende
publikation, bedes sendt til
Statens Institut for Folkesundhed, SDU.

Elektronisk udgave: 978-87-7899-424-0

Statens Institut for Folkesundhed
Studiestræde 6
1455 København K
www.sdu.dk/sif

Rapporten kan downloades fra
www.sdu.dk/sif

Materiale og metode

Baggrund

Statens Institut for Folkesundhed (SIF) ved SDU har i 1987, 1994, 2000, 2005, 2010, 2013 og 2017 gennemført nationalt repræsentative sundheds- og sygelighedsundersøgelser (SUSY-undersøgelserne) af den voksne (16 år eller derover) befolkning i Danmark (1-5). I alle undersøgelser er der blevet indsamlet data om sundhed og sygelighed samt forhold af betydning herfor, som ikke er tilgængelige i administrative registre. I 2010, 2013 og 2017 er SUSY-undersøgelsen gennemført som en del af en større national undersøgelse af den voksne befolknings sundhed og sygelighed – Den Nationale Sundhedsprofil (6-8). Den Nationale Sundhedsprofil er gennemført i samarbejde med landets fem regioner, Sundhedsstyrelsen, Sundheds- og Ældreministeriet, Danske Regioner og KL. På baggrund af disse undersøgelser har Sundhedsstyrelsen og de enkelte regioner udarbejdet sundhedsprofiler.

Materiale og metode

I denne rapport beskrives SUSY-2017-stikprøven, der, som nævnt ovenfor, er en del af stikprøven til Den Nationale Sundhedsprofil 2017 (8). SUSY-2017-stikprøven er national repræsentativ og omfatter 25.000 personer (tabel 1). Stikprøven er sammensat af to delstikprøver: dels en stikprøve fra de tidligere SUSY-undersøgelser (geninterviewstikprøven) og dels en stikprøve, der sikrer, at der bliver inviteret 25.000 personer (suppleringsstikprøven). Geninterviewstikprøven indeholder: a) personer, der blev inviteret til SUSY-undersøgelsen i 1994 med supplementer i 2000, 2005, 2010 og 2013 (n=5.150), b) et tilfældigt udvalg af personer, der i 2017 var bosiddende i Danmark og i alderen 16-19 år (n=350). Geninterviewstikprøven består således af i alt 5.500 personer og er konstrueret til at være repræsentativ for den voksne befolkning i Danmark i 2017. Suppleringsstikprøven består af 19.500 personer, som er valgt tilfældigt blandt voksne personer (16 år eller derover) bosiddende i Danmark pr. 1. januar 2017.

Tabel 1. Oversigt over SUSY-2017-stikprøven

Stikprøve	Antal inviterede
Geninterview	5.500
<i>Alle inviteret til SUSY-1994 + supplementer i 2000, 2005, 2010, 2013 og 2017</i>	5.150
<i>16-19-årige</i>	350
Supplerende	19.500
SUSY-2017	25.000
<i>Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2017</i>	

I tabel 2 vises antal inviterede personer, den relative fordeling og svarprocenten i SUSY-2017-stikprøven. Endvidere er antal borgere i Danmark pr. 1. januar 2017 og den relative fordeling vist. Opgørelserne er opdelt på køn og alder samt på region. Som det fremgår af tabellen, svarer stikprøvens fordeling til fordelingen i Danmark.

Tabel 2. Antal inviterede til SUSY-2017-stikprøven og den relative fordeling samt antal borgere og den relative fordeling i hele den danske befolkning pr. 1. januar 2017

	SUSY-2017		Danmark	
	Antal inviterede	Relativ fordeling (%)	Befolkning	Relativ fordeling (%)
Samlet stikprøve	25.000	100,0	4.721.809	100,0
Mænd				
16-24 år	1.810	7,2	345.240	7,3
25-34 år	1.853	7,4	358.034	7,6
35-44 år	1.930	7,7	366.702	7,8
45-54 år	2.189	8,8	411.421	8,7
55-64 år	1.972	7,9	348.715	7,4
65-74 år	1.661	6,6	312.666	6,6
≥75 år	1.027	4,1	190.712	4,0
Alle	12.442	49,8	2.333.490	49,4
Kvinder				
16-24 år	1.731	6,9	328.773	7,0
25-34 år	1.778	7,1	345.977	7,3
35-44 år	1.776	7,1	362.804	7,7
45-54 år	2.071	8,3	403.597	8,5
55-64 år	1.974	7,9	351.756	7,4
65-74 år	1.827	7,3	332.912	7,1
≥75 år	1.401	5,6	262.500	5,6
Alle	12.558	50,2	2.388.319	50,6
Region				
Hovedstaden	7.694	30,8	1.484.062	31,4
Sjælland	3.618	14,5	686.618	14,5
Syddanmark	5.373	21,5	1.000.607	21,2
Midtjylland	5.619	22,5	1.063.817	22,5
Nordjylland	2.696	10,8	486.705	10,3

Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2017 og Danmarks Statistik

Dataindsamling

I 2017 blev dataindsamlingen gennemført ved brug af en kombination af digital post og fysisk post. Invitation og link til et elektronisk spørgeskema blev sendt med digital post til alle, der var tilmeldt digital post (90,1 %). Personer, der ikke var tilmeldt digital post, fik tilsendt et fysisk papirskema. Personer, der ikke havde besvaret det elektroniske spørgeskema efter henvendelse med digital post, fik tilsendt et papirskema. Uanset, om personen modtog invitationen som digital eller fysisk post, var det muligt at besvare spørgeskemaet på internettet. I introduktionsbrevet blev det gjort klart, at deltagelse i undersøgelsen var frivillig, og at svarpersonen var sikret fuld anonymitet.

I 2010 og 2013 fik alle inviterede personer tilsendt et introduktionsbrev samt et spørgeskema med fysisk post. Det var desuden muligt at besvare et identisk spørgeskema på internettet ved brug af et unikt brugernavn og adgangskode, der var angivet i introduktionsbrevet. I introduktionsbrevet blev det gjort klart, at deltagelse i undersøgelsen var frivillig, og at svarpersonerne var sikret fuld anonymitet.

I 1987, 1994, 2000 og 2005 er undersøgelserne foretaget ved et besøgsinterview. Alle inviterede personer er blevet kontaktet og tilbudt et personligt interview i deres hjem. I 1994, 2000 og 2005 har de interviewede efter endt interview fået udleveret et selvadministreret spørgeskema, som de selv skulle udfylde og derefter returnere. Tabel 3 viser en oversigt over dataindsamlingsmetoderne i de forskellige undersøgelser.

Det skal bemærkes, at data i 2010, 2013 og 2017 er indsamlet i februar, marts og april måned. Data til undersøgelserne i 1987, 1994 og 2000 er indsamlet i februar/marts, maj/juni og september/oktober, mens data til undersøgelsen i 2005 er indsamlet kontinuerligt fra maj 2005 til medio februar 2006.

Spørgeskemaet, der er udsendt til SUSY-2017-stikprøven, samt spørgeskemaerne fra tidligere SUSY-undersøgelser, kan ses på www.sdu.dk/sif.

Tabel 3. Oversigt over dataindsamlingsmetoder i SUSY-undersøgelserne

År	Personligt interview	Papir-spørgeskema	Web-spørgeskema
1987	X		
1994	X	X	
2000	X	X	
2005	X	X	
2010		X	X
2013		X	X
2017		X	X

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Deltagelse

I alt har 14.022 ud af de 25.000 inviterede i SUSY-2017-stikprøven helt eller delvist besvaret spørgeskemaet. Dette betyder, at svarprocenten er 56,1. I tabel 4 er deltagelsen i undersøgelsen opgjort efter køn og alder, civilstand, etnisk baggrund og bopælsregion. Svarprocenten er højere blandt kvinder (60,6 %) end blandt mænd (51,6 %). Blandt mænd ses de laveste svarprocenter i de yngste aldersgrupper, mens den blandt kvinder ses i aldersgruppen 75 år eller derover. Det ses endvidere, at svarprocenten er lav blandt ugifte og blandt personer med ikke-vestlig baggrund.

Tabel 4. Svarprocent, antal svarpersoner og antal inviterede

	Svarprocent	Svarpersoner	Antal inviterede
Samlet stikprøve	56,1	14.022	25.000
Mænd			
16-24 år	39,6	716	1.810
25-34 år	37,1	688	1.853
35-44 år	44,4	857	1.930
45-54 år	53,3	1.166	2.189
55-64 år	61,3	1.208	1.972
65-74 år	68,7	1.134	1.661
≥75 år	63,1	648	1.027
Alle	51,6	6.417	12.442
Kvinder			
16-24 år	52,7	912	1.731
25-34 år	52,9	940	1.778
35-44 år	57,1	1.014	1.776
45-54 år	63,2	1.308	2.071
55-64 år	70,3	1.387	1.974
65-74 år	71,1	1.299	1.827
≥75 år	53,2	745	1.401
Alle	60,6	7.605	12.558
Civilstand			
Gift	64,4	7.421	11.526
Fraskilt	54,8	1.504	2.744
Enkestand	55,0	856	1.556
Ugift	46,2	4.219	9.138
Etnisk baggrund			
Dansk	58,9	12.911	21.922
Anden vestlig	40,7	487	1.196
Ikke-vestlig	33,2	624	1.882
Region			
Hovedstaden	53,1	4.082	7.694
Sjælland	55,7	2.014	3.618
Syddanmark	59,6	3.200	5.373
Midtjylland	56,7	3.187	5.619
Nordjylland	57,1	1.539	2.696

Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2017

Tabel 5 viser antal inviterede, antal svarpersoner og svarprocent i SUSY-2010, SUSY-2013 og SUSY-2017. Det fremgår, at der i alle år er inviteret 25.000 personer, men at svarprocenten har været faldende gennem perioden.

Tabel 5. Antal inviterede, antal svarpersoner og svarprocent i SUSY-2010, SUSY-2013 og SUSY-2017

	2010	2013	2017
Antal inviterede	25.000	25.000	25.000
Antal svarpersoner	15.165	14.265	14.022
Svarprocent	60,1	57,1	56,1

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Vægtning

I undersøgelser som denne er det af stor betydning for resultaterne, at svarpersonerne ligner den øvrige voksne befolkning så meget som muligt med hensyn til køn, alder, uddannelse og andre sociodemografiske karakteristika. En afvigelse fra dette svækker undersøgelsens konklusioner. Som det fremgår af tabel 4, afviger befolkningssammensætningen blandt personer, der har besvaret spørgeskemaet, på en række områder fra befolkningssammensætningen i hele landet. I denne undersøgelse er dette problem søgt løst ved en opregning foretaget af Dataindsamling og Metode, Danmarks Statistik, en såkaldt vægtning for non-response (9). Det betyder, at besvarelsen fra den enkelte person er givet en vægt i forhold til, hvor sandsynligt det er at få en besvarelse fra en person med samme køn, alder, uddannelse, bruttoindkomst, socioøkonomisk gruppering, familietype, etnisk baggrund, antal lægebesøg i 2016, indlæggelse på sygehus i 2015 samt ejer-/lejerforhold. Formålet er at imødegå de udfordringer, der er i forbindelse med bortfaldet.

Danmarks Statistik har lavet tilsvarende vægte for SUSY-undersøgelserne i 1987, 1994, 2000, 2005, 2010 og 2013. Disse vægte er udviklet efter samme principper som vægtene for år 2017 og anvendes generelt ved opgørelser baseret på SUSY-undersøgelserne. Derfor kan procenter afvige lidt fra de tidligere undersøgelser, hvor der ikke er vægtet for bortfald (1-4). Danmarks Statistik er alene fagligt ansvarlig for denne opregning.

Udvikling over tid

Som tidligere nævnt er dataindsamlingen i 1987 foregået ved personligt interview, i 1994, 2000 og 2005 ved både personligt interview og et selvadministreret spørgeskema og i 2010, 2013 og 2017 ved et selvadministreret spørgeskema. De fleste indikatorer fra 1994, 2000 og 2005 kommer fra det personlige interview.

For at vurdere, om dataindsamlingsmetoden har betydning for forekomsten af den enkelte indikator, har SIF i februar/marts 2010 foretaget en undersøgelse baseret på et personligt interview af 1.145 personer i Region Syddanmark. Undersøgelsen er med hensyn til rekruttering, kontakt og dataindsamling foretaget på samme måde som SUSY-undersøgelserne i 1987-2005 (1-4).

Denne undersøgelse har dokumenteret en række problemer ved sammenligninger af resultater fra SUSY-undersøgelserne i 2010, 2013 og 2017 med de tidligere undersøgelser (10). SIF har derfor valgt tydeligt at markere de situationer, hvor det vurderes, at dataindsamlingsmetoden har betydning for den aktuelle indikator, og at sammenligning over tid derfor ikke er mulig. Markeringen sker ved en stiplede linje mellem 2005 og 2010 både i opslagstabellen og i figuren, der viser udviklingen over tid. Baggrunden for den foretagne vurdering er beskrevet andetsteds (10).

Ud over ændring af dataindsamlingsmetoder er det kendt, at årstiden kan have betydning for forekomsten af indikatorer for sundhed og sygelighed (11). Det skal i den forbindelse bemærkes, at dataindsamlingen i 2010, 2013 og 2017 er gennemført i perioden februar til april. I 1987, 1994 og 2000 er data indsamlet i februar/marts, maj/juni og september/oktober, mens data i 2005 er indsamlet kontinuerligt fra maj 2005 til januar 2006.

Der i 2010 sket en ændring i målpopulationen. I SUSY-undersøgelserne blev der til og med 2005 kun inviteret danske statsborgere, mens der i 2010, 2013 og 2017 er inviteret personer

med bopæl i Danmark. Det vurderes dog, at denne ændring i stikprøvens sammensætning har minimal betydning for udviklingen i resultaterne over tid.

Læsevejledning

Opslagstabeller

Alle opslagstabeller er opbygget som vist i tabel 6. I øverste række er angivet en overskrift for hver af søjlerne i tabellen: procent, OR (odds ratio), 95 % sikkerhedsgrænser og til sidst antal svarpersoner. Rækkerne i tabellen viser en opdeling på årstal, samt for år 2017, en opdeling på de sociodemografiske variable køn og alder, højest fuldførte uddannelsesniveau, erhvervsmæssig stilling, samlivsstatus, etnisk baggrund og bopælsregion.

Søjlen 'Procent' angiver forekomsten af den givne indikator i den danske befolkning for den betragtede gruppe, mens søjlen 'OR' giver et mål for, om forekomsten i den aktuelle gruppe ligger over eller under forekomsten i en referencegruppe, når der tages højde for en eventuelt forskellig køns- og alderssammensætning i de to grupper. For en uddybende forklaring af OR henvises der til tekstboksen i slutningen af afsnittet.

Hvordan, tallene skal forstås, kan ses i tabel 6, hvor indikatoren 'Generet af udendørs trafikstøj i boligen' er anvendt som eksempel.

Tabel 6. Eksempel på opslagstabel. Ryger dagligt

		Procent	OR	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarepersoner
År	1987	44,4	4,17	(3,85;4,51)	4.752
	1994	39,8	3,36	(3,11;3,64)	4.667
	2000	34,7	2,68	(2,52;2,85)	16.688
	2005	30,5	2,19	(2,05;2,33)	14.566
	2010	21,8	1,38	(1,29;1,48)	14.725
	2013	17,4	1,05	(0,98;1,13)	13.965
	2017	16,6	1,00		13.150
Mænd	16-24 år	17,0	0,88	(0,65;1,17)	580
	25-34 år	16,9	0,87	(0,65;1,16)	605
	35-44 år	20,0	1,07	(0,83;1,38)	783
	45-54 år	18,9	1		1.082
	55-64 år	21,3	1,16	(0,92;1,46)	1.160
	65-74 år	16,4	0,84	(0,66;1,07)	1.112
	≥75 år	11,5	0,56	(0,41;0,76)	627
	Alle mænd	17,9			5.949
Kvinder	16-24 år	14,6	0,77	(0,59;1,00)	821
	25-34 år	14,2	0,74	(0,57;0,97)	860
	35-44 år	15,3	0,81	(0,63;1,04)	971
	45-54 år	18,3	1		1.251
	55-64 år	19,9	1,11	(0,89;1,38)	1.331
	65-74 år	14,4	0,75	(0,60;0,95)	1.261
	≥75 år	8,5	0,41	(0,30;0,57)	706
	Alle kvinder	15,4			7.201
Uddannelse	Under uddannelse	13,9			940
	Grundskole	27,2	3,54	(2,85;4,40)	947
	Kort uddannelse	19,6	1,86	(1,59;2,18)	4.467
	Kort videregående uddannelse	12,6	1,05	(0,83;1,34)	1.055
	Mellemlang videregående uddannelse	12,0	1,1		2.813
	Lang videregående uddannelse	6,3	0,49	(0,37;0,65)	1.558
	Anden uddannelse	18,6	1,97	(1,51;2,57)	651
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftiget	15,1	1		6.523
	Arbejdsløs	24,4	1,83	(1,27;2,63)	223
	Førtidspensionist	34,3	2,88	(2,26;3,67)	374
	Andre uden for arbejdsmarkedet	29,5	2,79	(2,19;3,56)	535
	Efterlønsmodtager	19,5			313
	Alderspensionist	13,1			3.706
Samlivs- status	Gift	12,9	1		7.114
	Samlevende	18,8	1,78	(1,52;2,09)	1.956
	Enlig (separeret, skilt)	25,3	2,35	(1,97;2,80)	988
	Enlig (enkestand)	15,8	2,12	(1,66;2,71)	744
	Enlig (ugift)	19,9	2,14	(1,81;2,54)	2.348
Etnisk baggrund	Dansk	16,4	1		12.187
	Anden vestlig	16,7	1,05	(0,79;1,39)	435
	Ikke-vestlig	19,3	1,20	(0,95;1,53)	528
Region	Hovedstaden	16,4	0,97	(0,88;1,06)	3.829
	Sjælland	19,0	1,16	(1,03;1,30)	1.880
	Syddanmark	16,7	0,99	(0,89;1,09)	3.005
	Midtjylland	14,4	0,82	(0,74;0,91)	2.988
	Nordjylland	18,4	1,10	(0,96;1,25)	1.448

Tallet angiver, at 19,6 % af borgere med en kort uddannelse ryger dagligt.

Intervalleret 1,59-2,18 angiver inden for hvilken sikkerhedsmargin, at odds ratioen befinder sig.

Tallet angiver odds ratioen (OR), det vil sige, hvor meget større (eller mindre) chance (odds) den aktuelle gruppe har for at ryge dagligt i forhold til referencegruppen 'Mellemlang videregående uddannelse', hvor OR står som '1'.

Tallet angiver, at 4.467 personer med en kort uddannelse har svaret på spørgsmålet.

Hvad er en odds ratio (OR)?

En odds ratio (OR) er et ofte anvendt mål for sammenhængen mellem to variable, og som navnet antyder, er det et forhold (ratio) mellem to odds.

Hvis OR er 1, er der ingen forskel på de to grupper.

Hvis OR er større end 1, angiver det generelt, at den aktuelle gruppe i højere grad end referencegruppen har svaret 'ja' til den betragtede indikator.

Hvis OR er mindre end 1, har den betragtede gruppe i mindre grad end referencegruppen svaret 'ja' til den betragtede indikator.

For nærmere at illustrere udregning af en OR benyttes nedenstående tabel, som viser et hypotetisk eksempel på sammenhængen mellem køn og langvarig sygdom.

Antal mænd og kvinder med en langvarig sygdom

	Ja	Nej	I alt	odds
Mænd	269	437	706	0,62
Kvinder	311	435	746	0,71

Eftersom 38 % af mændene (269/706) og 42 % af kvinderne (311/746) i dette tænkte eksempel har en langvarig sygdom, er konklusionen, at mænd i mindre grad end kvinder svarer, at de har en langvarig sygdom.

Tankegangen for OR er som følger: 269 mænd har en langvarig sygdom, mens 437 ikke har. Dette giver en odds for langvarig sygdom på $269/437=0,62$. Det vil sige for hver mand, der ikke har en langvarig sygdom, er der 0,62, der har. Tilsvarende er odds for kvinder $311/435=0,71$. For hver kvinde, der ikke har en langvarig sygdom, er der således 0,71, der har. Når vi vælger kvinder som basis (referencegruppe), betyder dette, at OR er $0,62/0,71=0,86$, således at odds for mænd er 0,86 gange odds for kvinder. Eftersom OR således er mindre end 1 (tallet én), og kvinder er valgt som referencegruppe, betyder det, at mænd i mindre grad end kvinder har en langvarig sygdom.

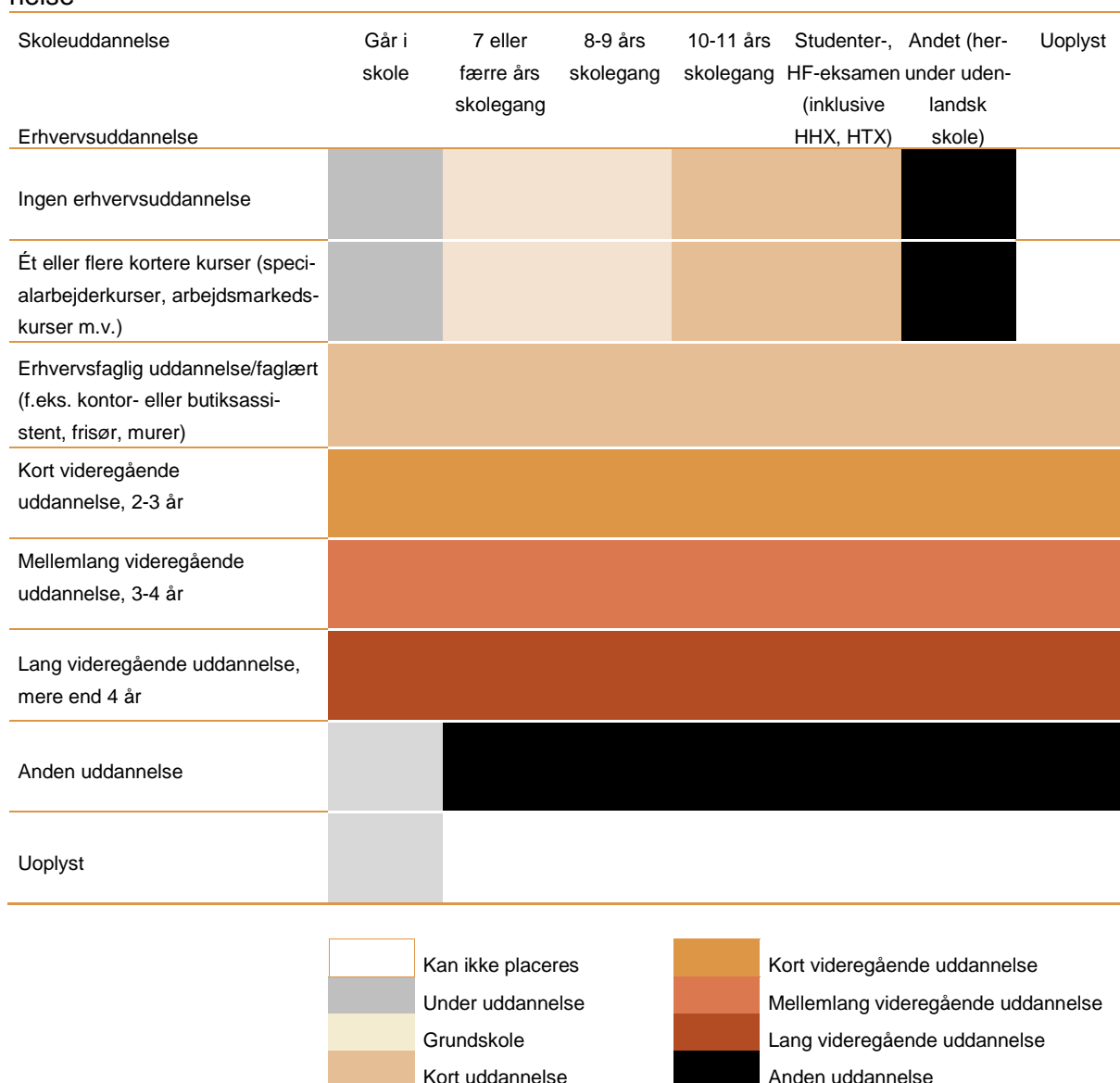
Klassifikation af udvalgte variable**Klassifikation af uddannelse**

Den anvendte klassifikation af uddannelse er en tilnærmelse til DUN-klassifikationen (Dansk Uddannelses Nomenklatur) (12). I nærværende undersøgelse anvendes en opdeling i syv uddannelsesgrupper:

- Grundskole
- Kort uddannelse
- Kort videregående uddannelse
- Mellemlang videregående uddannelse
- Lang videregående uddannelse
- Under uddannelse
- Anden uddannelse (f.eks. udenlandsk skolegang)

Figur 1 viser, hvorledes skoleuddannelse og erhvervsuddannelse kombineres til de syv uddannelsesgrupper. Inddelingen er baseret på svarpersonens oplysninger ud fra spørgsmålene: 'Hvilken skoleuddannelse har du?', og 'Har du fuldført en uddannelse ud over en skole- eller ungdomsuddannelse?'. Der er dog enkelte undtagelser. Personer, der enten har svaret, at de ikke har fuldført en uddannelse ud over en skole- eller ungdomsuddannelse, eller at de har fuldført ét eller flere kortere kurser (for eksempel specialarbejderkurser eller arbejdsmarkedskurser), og som derudover har svaret, at de er uddannelsessøgende i spørgsmålet: 'Er du under uddannelse?', er klassificeret som at være under uddannelse.

Figur 1. Klassifikation af uddannelse på baggrund af skoleuddannelse og erhvervsuddannelse

Klassifikation af erhvervmæssig stilling

Inddelingen i grupper af erhvervmæssig stilling i denne undersøgelse er baseret på en kombination af svarpersonernes selvrapporterede oplysninger om erhvervmæssig stilling og registerbaserede oplysninger om sociale ydelser i Danmark i 2016 fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings (DREAM-registeret). I undersøgelsen er nedenstående definition af erhvervmæssig stilling blevet brugt.

Fra spørgeskemaet i 2017 anvendes spørgsmålene: 'Er du i arbejde?', og 'Er du under uddannelse?'. Begge spørgsmål har svarmulighederne 'Ja' og 'Nej'. Fra DREAM anvendes oplysninger om ydelser i forbindelse med førtidspension, efterløn samt ledighed i løbet af 2016. Der er anvendt følgende hierarki til definitionen af erhvervmæssig stilling:

1. Borgere, der er 65 år eller derover pr. 1. januar 2017, er defineret som alderspensionister.
2. Borgere i aldersgruppen 16-64 år, der ifølge DREAM har modtaget førtidspension i mindst én uge i 2016, er defineret som førtidspensionister.
3. Borgere i aldersgruppen 60-64 år, der ifølge DREAM har modtaget efterløn i mindst én uge i 2016, er defineret som efterlønsmodtagere.
4. Borgere i aldersgruppen 16-24 år, der har svaret:
 - a. 'Ja' i spørgsmålet 'Er du under uddannelse?' er defineret som værende under uddannelse.
 - b. 'Nej' i spørgsmålet 'Er du under uddannelse?' og 'Ja' i spørgsmålet 'Er du i arbejde?' er defineret som værende beskæftigede.
 - c. 'Nej' i spørgsmålet 'Er du under uddannelse?' og 'Nej' i spørgsmålet 'Er du i arbejde?' er defineret som værende uden for arbejdsmarkedet.
5. Borgere i aldersgruppen 25-64 år, der har svaret:
 - a. 'Ja' i spørgsmålet 'Er du i arbejde?' er defineret som beskæftigede.
 - b. 'Nej' i spørgsmålet 'Er du i arbejde?' og 'Ja' i spørgsmålet 'Er du under uddannelse?' er defineret som værende under uddannelse.
 - c. 'Nej' i spørgsmålet 'Er du under uddannelse?' og 'Nej' i spørgsmålet 'Er du i arbejde?' er defineret som værende uden for arbejdsmarkedet.
6. Hvis man ifølge punkt 4c eller 5c er uden for arbejdsmarkedet, opdeles man ud fra DREAM som følger:
 - a. Borgere, der ifølge de i DREAM angivne koder er arbejdsløse, defineres som arbejdsløse.
 - b. Borgere, der ikke opfylder punkt 6a, defineres som værende andre uden for arbejdsmarkedet.

Nedenfor ses de forskellige grupper for erhvervmæssig stilling, som de optræder i opslagstabellerne:

- Beskæftigede
- Arbejdsløse
- Førtidspensionister
- Andre uden for arbejdsmarkedet
- Efterlønsmodtagere
- Alderspensionister

Gruppen under uddannelse bliver vist ved opgørelsen for højest gennemførte uddannelsesniveau og indgår derfor ikke i klassifikationen af erhvervmæssig stilling.

I 1987, 1994, 2000, 2005 og 2010 var inddelingen udelukkende baseret på svarpersonernes selvrapporterede oplysninger om erhvervsmæssig stilling. Definitionen er således ikke sammenlignelig med ovenstående. Det er derfor kun muligt at belyse udviklingen i perioden 2013 til 2017 i de forskellige grupper af erhvervsmæssig stilling.

Der er i perioden 2013 til 2017 sket en del ændringer i den danske beskæftigelseslovgivning, herunder en kontanthjælps- og førtidspensionsreform med indførelse af ressourceforløb, integrationsydelse og nedsættelse af den periode, hvori man kan få sygedagpenge. Den ovenfor angivne definition af arbejdsløse og andre uden for arbejdsmarkedet er derfor en smule anderledes end ved sundhedsprofilundersøgelsen i 2013 (7). Opgørelser af erhvervsmæssig stilling for 2013 er derfor i nærværende undersøgelse baseret på 2017-definitionen.

Klassifikation af samlivsstatus

Grupperingen af samlivsstatus er fremkommet ved at kombinere svarpersonens egne oplysninger om, hvorvidt han eller hun bor sammen med en ægtefælle, samlever eller kæreste, med registeroplysninger fra Det Centrale Personregister (CPR) om civilstand. Samlivsforhold grupperes i følgende fem grupper:

- Gift: Personer, der ifølge CPR er gifte eller i registreret parforhold.
- Samlevende: Personer, der i spørgeskemaet angiver, at han eller hun bor sammen med en ægtefælle, samlever eller kæreste, men som ifølge CPR ikke er gifte eller i registreret parforhold.
- Enlig (separeret, skilt): Personer, der ifølge CPR er skilte eller separerede og ikke har angivet, at de er samlevende.
- Enlig (enkestand): Personer, der ifølge CPR er enker eller enkemænd og ikke har angivet, at de er samlevende.
- Enlig (ugift): Personer, der ifølge CPR er ugifte og ikke har angivet, at de er samlevende.

Referencer

1. Rasmussen NK, Groth MV, Bredkjær SR, Madsen M, Kamper-Jørgensen F. Sundhed og sygelighed i Danmark 1987. København: DIKE, 1987.
2. Kjølner M, Rasmussen NK, Keiding L, Petersen HC, Nielsen GA. Sundhed og sygelighed i Danmark 1994 – og udviklingen siden 1987. Rapport fra DIKEs repræsentative undersøgelse blandt voksne danskere. København: DIKE, 1995.
3. Kjølner M, Rasmussen NK, red. Sundhed og sygelighed i Danmark 2000 & udviklingen siden 1987. København: Statens Institut for Folkesundhed, 2002.
4. Ekholm O, Kjølner M, Davidsen M, Hesse U, Eriksen L, Christensen AI, Grønbæk M. Sundhed og sygelighed i Danmark 2005 & udviklingen siden 1987. København: Statens Institut for Folkesundhed, 2006.
5. Christensen AI, Ekholm O, Davidsen M, Juel K. Sundhed og sygelighed i Danmark 2010 & udviklingen siden 1987. København: Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet, 2012.
6. Christensen AI, Davidsen MD, Ekholm O, Hansen SE, Holst M, Juel K. Den Nationale Sundhedsprofil 2010 – Hvordan har du det? København: Sundhedsstyrelsen, 2011.

7. Christensen AI, Davidsen MD, Ekholm O, Pedersen PV, Juel K. Danskernes Sundhed - Den Nationale Sundhedsprofil 2013. København: Sundhedsstyrelsen, 2014.
8. Jensen HAR, Davidsen MD, Ekholm O, Christensen AI. Danskernes Sundhed - Den Nationale Sundhedsprofil 2017. København: Sundhedsstyrelsen, 2018.
9. Fangel S, Linde PC, Thorsted BL. Nye problemer med repræsentativitet i surveys, som opregning med registre kan reducere. *Metode & Data*. 2007; 93: 14-26.
10. Christensen AI, Davidsen M, Ekholm O, Juel K. Befolkningsundersøgelser om sundhed og sygelighed baseret på henholdsvis personligt interview og selvadministreret spørgeskema. En sammenligning af forekomsten af udvalgte indikatorer. København: Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet, 2012.
11. Davidsen M. Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2005 – stikprøvekonstruktion, opnåelse, vægtning samt bortfald og konsekvenser af dette. Statens Institut for Folkesundhed. 2007. http://www.si-folkesundhed.dk/upload/2695_-_notat_om_sundheds-_og_sygelighedsunders%C3%B8gelsen_2005.pdf
12. Danmarks Statistik og Undervisningsministeriet. DUN 2012. Dansk Uddannelses-Nomenklatur. København: Danmarks Statistik, 2012.